

BATAAF-

S C H E

LEEUWARDER

COURANT.

D I N G S D A G

D E N 16 A U G U S T U S .

I E R L A N D .

DUBLIN den 25 July. De Major Swan ontving, voorleden Saturday, order van het Gouvernement, om de Thomasstraat, het voornaamste toncel van het oproer, te zuiveren. Een kleine troep van Soldaten had aldaar reeds met de Rebellen gevochten, waar by een groot aantal van hun waren gedood en gekwetst geworden; zo dat de Major reeds by zyn komst op de straat een aantal Lyken vond leggen.

Mr. Wilson, de Vreederichter, werd door een der Rebellen in den buik gekwetst, doch hy schoot hem oogenbliklyk dood; en ondanks zyn bekomen wonde, nam hy met den Heer Bell, een Lid van Justitie, nog zeven Perzonen, die met Picken gewapend waren, in hegtenis.

Mr. Clarke, een der Magistraats Perzonen van deze Stad, werd, by het ingaan van het Kasteel, gevaarlyk gekwetst, door verscheiden Kogels, die hem in de borst en schouders geschoten werden.

Een aantal Rebellen ondernam het Wagthuis by den Heer Drury te overmeesteren; doch die Magistraat, door een troep Militairen ondersteund wordende, werden er verscheiden gedood, gekwetst en gevangen genomen.

Het Majorshuis werd door eene andere party, met Schietgeweer gewapend, bestormd en de Geweeren er uit gehaald.

Na dat er nog dien dag een welgekleeft Perzoon, op vermoeden dat hy een Fransche Spion was, in hegtenis was genomen, werd er door de Regering eene afkondiging gedaan, waar by alle de Ingezetenen verboden werd zich des avonds na 8 uren op de Straat te begeven.

Zedert bleef het, hoe groot de vrees anders was, geheel stil en de Postwagens kwamen weder geregeld aan.

Des Zondags werden de doode Lichamen der Rebellen opgeruimd, wanneer men onder dezelve veel Vrouwlicden vond, liggende nog met Picken en Steenen in de hand.

Den 28 July. Door een gedeelte van het Advocaten Corps werd, voorleden Donderdag, by een Houtkoper, een groot aantal Picken ontdekt, welken zeer kunstig agter het Hout verborgen waren. Dien zeldnen dag ontdekte het Procureurs Corps eene groote hoeveelheid Kogels en Kruid by zekeren Hinchy, een Kruidnier, op den hoek van de Cuffestraat: hy ontkende eerst het in Huis te hebben, doch by onderzoek vond men het in Theekisten verborgen, waarop hy in hegtenis genomen werd.

Er zyn thans meer dan 100 Perzonen, die aan de rebellie schuldig staan, in de Gevangenis, en daar onder twee Knechts van den Lord Major, op het vermoeden, dat zy de Rebellen gelegenheid gegeven hebben om de Geweeren uit hun Heers Huis te rooven.

Omtrent de ontrustende tyding, als of de rebellie zich ook in de Provincien van dit Koninkryk geopenbaard had, geeft de *Dublin Evening Post* van heden het volgend bericht: „Zedert onze laatste hebben wy verscheiden Brieven ontvangen uit byzondere gedeelten van het Land, met de aangenaame tyding van eene algemeene rust en stilte, zo dat de geweldadigheden, die in deze Stad bedreven zyn, geen byval hebben gevonden in eenig ander gedeelte van Ierland.”

Ondertuschen worden er daaglyks nog zeer veel Geweeren en Ammunitie, maar byzonder Picken, ontdekt, die men ter sluik heeft weten intevooeren: ook zyn er verscheiden Perzonen, die zeker niet tot de heffe des Volks behooren, in hegtenis genomen; doch de Regering, die reeds gewichtige informatien bekomen heeft, neemt zulke maatregelen, die voor alle verdere ondernemingen der Rebellen gerust stellen.

Den 30 July. De geheime Raad, in welken de Lord-Luitenant voorziet, is, zedert het uitbreken van den opstand, daaglyks vergaderd. Voorleden Dingsdag is er eene Publicatie gedaan, by welke de *Habeas Corpus-Acte* opgeschort en tevens verboden wordt, om zich zonder Pospoort naar Engeland te begeven. Midlerwyl zyn er weder verscheiden Perzonen gevat en daar onder zekere Byrne, die beschuldigd wordt een der voornaamste aanleggers van het oproer geweest te zyn: Ook heeft de Major Sir den Raad Holmes gevat en in hegtenis gebragt; maar de grootste Oproermaker, die men gevat heeft, is zekere Bryan O'Rourke, die ook in den opstand is gekwetst geworden: Hy is vast een van de voornaamste Hoofden, en hier zeer bekend; dewyl hy voor eenigen tyd, over het stelen van Wyn, publiek geegfeld is. De Luitenant Magrath heeft hem, gisteren, van zyn Bed geligt.

Mejuffrouw Wolfe, de Dochter van den zo zeer beklagden Lord Kilwarden, is genoegzaam hersteld van de schrik, die haar in dezen opstand bejegend heeft.

Men wil, dat er eertlang eene byzondere Commissie zal benoemd worden, om alle de gevangen Perzonen te verhooren en te vonnissen.

Zo men wil, is thans het geheele Plan van opstand ontdekt, hierin bestaande, dat de Rebellen voornemens waren, om in elke Parochie van Ierland een aanhang van 10 Mannen te maken, het welk zy rekenden een Corps van 38,000 te zullen uitmaken, dat dezelve zich zo geheim als mooglyk was, in kleine partyen, naar Dublin zouden begeven, alwaar zy van Wapenen zouden voorzien worden, om, in *masse*, een opstand te verwekken.

LONDEN den 6 Augustus. In de *London-Gazette* heeft men het omstandig verflag medegedeeld van de verovering van het Eiland St. Lucia, waar van het Fort door de onzen stormenderhand is ingenomen. Men denkt dat dit wel haast zal gevolgd worden door de verovering van Tabago en andere Fransche Eilanden. Martinique wil men eger, dat van een sterk Garnizoen voorzien is en dus in staat om zich wel te kunnen verdedigen.

De Bill, tot het geven van een Jaargeld aan den Prins van Orange, is, den 3 dez, in het Huis der Gemeenten, voor de derde maal gelezen en gepasfeerd.

Het Gouvernement besloot hebbende, om, langs de Kust van Sussex, van Beechey-Head tot aan Selsea, Barakken te laten maken, zyn er reeds 300 Timmerlieden derwaards vertrokken en zullen door 20 Schepen met Hout gevolgd worden.

In het Lloyds-Koffyhuys is den volgenden Brief bekend gemaakt:

Gibraltar den 4 Juny.

„Het Fregat de *Juno* van 32 Stukken, komende van Maltha, hebbende 150 Man Troepen aan boord, is door een Fransch Esquader van Toulon genomen. Een groot aantal Fransche Schepen zyn hier opgebragt, meestal West-Indiesvaarders, gelyk ook een Deen met Franschen Eigendom aan boord. Voor eenige dagen is ons Fregat de *Reffiance* aan Kaap St. Mary verongelukt; een gedeelte van het Volk is gisteren alhier aangekomen.”

Voorleden Donderdag zyn er te Deal twee Franschen gevat, op vermoeden, dat zy Spionnen waren, en met een Postchais herwaard gebragt, om door den Secretaris van Staat verhoord te worden.

Van Calais heeft men bericht, dat de Engelsche Paketbooten verboden zyn om aldaar terug te komen.

Men heeft tyding, dat vier Fransche Oorlogschepen, komende van St. Domingo, te Ferrol zyn binnen gelopen. Op derzelver terugreis een Schip ontmoet hebbende, hetwelk hen berigt van den ontfaanen Oorlog gegeven had, waren zy van koers veranderd en hadden het naar de Spaanfche Havens gezet, in welken zy dan ook behouden waren aangeland, nadien het Engelsch Esquader dat voor die Havens gekruist had, vertrokken was om den Hollandfchen Admiraal *Hartwich* na te zetten.

Een aantal jonge Engelsche Juffrouwen, die voor een tyd in een Kostfchool te Rouaan befteld waren geweest, naar Calais gezonden zynde, om naar Engeland terug te keeren, zyn, op het punt, dat zy Ronden onder zeil te gaan, aangehouden, met aanzegging, dat zy niet zouden ontfangen worden, voor dat het Engelsch Gouvernement zoude terug gezonden hebben Monsieur en Madame *La Fayette*, den Neef en Nigt van Madame *Bonaparte*, welken thans gevangen in Engeland zyn.

Met de maal Brieven van Waterford heeft men gisteren berigten uit het Zuiden van Ierland ontvangen, volgens welken het aldaar zeer stil was; doch te Cork had men twee van de voornaamste Koeplicden, op vermoeden van Hoog Verraad in hegtenis genomen.

Gisteren onderging een Man, genaamd *Arntiner*, een lang onderzoek voor den Lord-Major, op de beschuldiging van oproerige Geschriften verspreid te hebben. Verscheiden jonge Heeren getuigden, dat hy, voorleden Woensdag avond, in een Koffyhuys, by de Brug van Londen, die Papieren te koop geveild had, gelyktydig voorgevende, dat hy er zelf den Author van was; met byvoeging, dat hy er een groot aantal van bezat en voornemens was dezelve naar Ierland te zenden. Die Papieren vervolgens onderzocht wordende, bevond men, dat er een van was een lofspraak op den Heer *Frederic Burtet* en tevens eene afkeuring van het gedrag door Sir *William Curtis* gehouden, en een ander eene loftuiting op den onlangs opgehangen *Colonel D. Spard*. De Man erkende, dat hy er de maker van was en verdedigde zich, zo goed hy konde, doch zyn Lordfchap, hem sterk doorgehaald hebbende, beval hem alle de Exemplaren overtegeven aan den Man, die hy met hem naar zyn Huis zoude zenden, waar aan hy echter, hoewel met veel weezin, beloofde te zullen gehoorzamen.

Naar Plymouth is order gezonden aan het 9de Regiment Voetvolk, zich gereed te maken om naar Ierland ingefcheept te worden, bestaande dat Regiment uit 1150 Mannen.

Door de *Acasta* van 44 Stukken, komende uit de Kanaalvloot, is te Plymouth opgebragt een Deensch Schip komende van Ferrol en naar Hamburg gedestineerd; gelyk ook een Pruisfisch Schip, komende uit Spanjen en naar Bourdeaux moeteende.

Door het Fregat *Endimion* van 44 Stukken is opgebragt het Fransch Fregat de *Ardoz*, van Martinique naar l'Orient bestemd en geboord voor 36 Stukken, doch welken meerendeels in het Ruim lagen; dit Schip had niet meer dan 30 Mannen aan boord, zekerlyk uit hoofde van gebrek aan Zeevarend Volk; ook zyn door hetzelfde Fregat nog twee Brikken van St. Domingo genomen, die men wil dat van zeer veel waarde zyn.

Uit de Papieren, die, betreklyk den opstand in Ierland, in handen van het Gouvernement gevallen zyn, is gebleken, dat de Iersche Rebellie al zedert agt maanden is ontworpen geweest. Volgens het daar toe opgestelde Plan, zou er een *Provisioneel Gouvernement* ingesteld worden, hetwelk echter deszelfs functien zoude moeten eindigen, zo dra er een geregeld stiel van Wetgevende Magt zoude geformeerd zyn. Onder hunne Papieren heeft men ook gevonden een wydlyftig en uitgewerkt Manifest, waarin de redenen voor de Rebellie, het Plan voor de Provisioneele Regeering, en de grondbeginzels en oogmerken, welke die Regeering volgen moest, in het breede worden ontvouwd. Geen onderscheid van Godsdienst, maar eene *scheiding van Engeland*, en de middelen om alle bezwaren, zo Godsdienstige als andere, te herstellen, was hunne hoofdbedoeeling. De vrystelling van de Catholyken schein echter hun oogmerk niet te zyn. Zy raden er de Engelschen in aan, om zich van Ierland te scheiden en dan met de Ieren vriendschap te maken, als met een Onafhangelijk Volk, dewyl wy anderszints gevaar zouden loopen, dat zy onze gedugfte Vyanden moesten worden. De voorgevallen gebeurtenissen hebben reeds getoond, hoe kwalyl de Opsteller dezelve berekend heeft. Zeker is het, dat er van de honderd Rebellen geen één is, die kan lezen of het verstaan. Onder alle vermaningen, die er in gegeven worden aan de Infurgenten, is, dat zy matig moeten wezen en zich onthouden van alle die misdaden, welken den vorigen opstand bezwakt hebben, byzonder het bedryven van moorden. Hoe zy die raadgevingen gevolgd hebben is gebleken, wanneer zy door den Drank verhit, in koolen bloede, zonder dat zy aangerand of getergd wierden, Lord *Kilwarden* en zo veele anderen vermoord hebben. Men zou, dit Adres lezende, zich verbeelden dat de Rebellen zeer verlichte en edelmoedige Menschen waren, daar ondertusfchen de tegenwoordige en voorledene ondervinding leert, dat zy onkundige en woeste Schurken zyn, die geen bekwaamheid bezitten, om de bedoeelingen van hunne verleiders te begrypen, en, even zo wel als die verleiders, alleenlyk worden aangedreven door een wraakzuchtig en bloeddorstig gemoed. In weerwil van de trofche bewoordingen, de magtspreuken en de verregaande bedrighingen, welken er in dat Papier gevonden worden, weet men zeer wel, dat de laatste al te voorbarige uitherting van den opstand te Dublin, de gelukkigste gebeurtenis is die men zoude kunnen verlangen. Het Iersche Manifest mogt de Rebellen de matigheid voorgepredikt hebben, het is echter een gevolg van de dronkenfchap geweest, dat hunne verschriflyke oogmerken zyn ontdekt geworden. Indien de aanval op het Kasteel niet voor middernagt gefchied ware, zou het hun waarfchyndlyk gelukt zyn; doch zy deelden reeds des avonds ten 9 uren de Geweeren en Wapenen uit, en om den moed op te wakkeren van hun, die het werk moesten uitvoeren, werd er ryklyk gedronken. Moorden waren er de gevolgen van, doch gelukkig kreeg men, eenige uren te voren, kennis van het oogmerk en hetzelfde werd dus te gemaklyker verdedeld; het is toch zeker, dat, als de Regeering behoortlyke maatregelen neemt, het met de Rebellie zal gedaan wezen.

DUITSCHLAND en bygelegene LANDE N.

WEENEN den 30 July. De Vesting Alesfandria in het Piemontefche word zeer vergroot en versterkt; in de Italiaanfche Republiek vlugten veele jonge Lieden, om de Krygsdienften te ontwyken, tot welke zy opgeschreven zyn; verscheiden Lieden in het Venetiaanfche zyn in hegtenis genomen, welken Keizerl. Koninkl. Onderdaanen verleidden, om in plaats van opgeschreven Cisalpynen dienst te nemen.

De Graavin van *Wrbna*, eenige Dochter van den Prins van *Kaunitz* is in de agfte maand haarer Zwangerheid plotslyk onpaslyk geworden, en binnen 24 uren overleden. Men zegt, dat een Glas in Ys verkoelde, Limonade, haaren fchiellyken dood heeft veroorzaakt.

Er worden reeds toebereidzelen gemaakt ter ontvanging van de Koningin van Napels, welke met de Koninglyke Familie hier word verwacht.

Men wil zeker bericht hebben, dat de Franschen Hanover zullen ruimen, en dat daar tegen dit Keurvorftendom door Rusfische of Pruisfische Troepen bezet zal worden.

REGENSBURG den 1 Augustus. De Ryksvergadering heeft in 't geheel nog geen besluit omtrent het jongfte Keizerlyk Commissions Decreet genomen. De meeste Ministers der Keurvorften moeten verklaard hebben, dat dezelve zich in geene Deliberation zullen inlaaten, voor en aler de introductie der nieuwe Keurvorften plaats gehad heeft.

De Heer Baron van *Rhaden*, nieuw benoemde Minister van Hanover ter Ryksvergadering, wordt binnen kort alhier verwacht.

FRANSCHE REPUBLIEK.

PARYS den 6 Augustus. Met particuliere berichten uit Oost-Indiën, gedagtekend van den 19 February l. l., verneemt men, dat één der wyken van Bombay, genaamd *Bazar*, door een verschriflyken Brand is verwoest geworden. Men rekent, dat er by dit onheil ten minften 1000 Huizen eene prooy der vlammen geworden zyn, en dat de gelede schade meer dan vyf Millioenen Ponden St. bedraagt. By het afzenden der Brieven was de Brand nog niet bluscht, en moest men, om eene geheele vernieling voortte komen, de belovende Huizen, die nog niet waren aangeftoken, met Geschut omver fchieten.

Heden hebben wy hier de bevestigende tyding ontvangen, dat het gedeelte van het Esquader van St. Domingo, gecommandeerd door den Schout-by-Nacht *Bedou*, zich op deszelfs reize van een Engelsche Corvet heeft meester gemaakt, welke met eene ryke Lading, ter waarde van vier Millioenen, naar Bengalen bestemd was.

In den nacht van den 27sten der vorige maand heeft een Engelsch Oorlogs Vaartuig de aan den ingang der Haven van St. Malo gestationeerde Kanonneer-Sloep, *L'Abrille*, by verassing willen benagtigen; maar het is door dezelve zo duchtig ontvangen geworden, dat het waarfchyndlyk geen tweeden aanval ondernemen zal.

In het midden der jongst afgelopen maand is, omtrent 6 mylen van Bayonne, een Brand ontftaan, die byna een geheelen dag en nacht geduurd en een groot aantal Huizen in de asch gelegd heeft.

Ten zeldnen tyde zyn de Gemeenten van *Soustons*, *Seignife*, *Vieux-Boucan* en *Mesfange*, in het Departement des Landes, grootendeels eene prooy der vlammen geworden: De Brand openbaarde zich het eerst in de *Pynboschen*, waar mede die Landftrcek bedekt is, en nam binnen korten tyd zodaniglyk de overhand, dat, niettegenftaande de Ingezetenen alle mogelyke poogingen aanwendden om denzelven te blusfchen, eene uitgestrektheid Lands van 5 mylen geheel is verwoest geworden.

De Organifatie van den Protestantfchen Godsdienst en de Augsburgfche Belydenis, door den Staats-Raad *Portalis* op voorstel van den President *Kren* vastgefteld, zal eestdaags in de Departementen van den Boven- en Neder-Rhyn ten uitvoer gebragt worden.

Zes duizend Protestanten vormen eene Conftitoriale Kerk, en het getal der genen, die te Straatsburg woenen, bedraagt 20,000, waarby men voegt 4 à 5000 in de omftreken. In die Stad zullen vier Kerken zyn. De Neder-Rhyn zal er 23 en de Boven-Rhyn 9 hebben. Zo dra de Organifatie der Conftitoriale Kerken zal geëindigd zyn, zal men tot de inrichting der Inspectiën overgaan. De Regeering benoemt de twee Geestlyke algemeene Inspecteurs, die in het algemeen Conftitorie zullen Zitting houden, en de drie Waereldlyke Leden van het Bewind, die het uitvoerend Comitté van het algemeen Conftitorie vertegenwoordigen.

De eerste Consul wordt morgen te Sedan gewacht, en zal aldaar, naar men verneemt, by één der Leden van den Hervormden Kerkenraad, den Heer *Poupart de Neufife*, zynen intrek nemen.

MENTZ den 2 Augustus. De buitengewoone speciaale Rechtbank, gelast met het opmaken van het rechtsgeding van *Schinderhannes* en zyne Lotgenoten, vordert reeds in derzelver werkzaamheden; weldra zullen de beschuldigten, voor dezelve gebragt worden, zynde 64 in getal. Dat der Getuigen beloopt omtrent 300. De procesfale Stukken zyn gedrukt en beftaan 6 Boekdeelen in Folio. — Het Proces zal wel een Maand lang duren.

BRUSSEL den 8 Augustus. De Generaal *Auger*, die het hevel zal voeren over de groote afdeling van het Loger van Engeland op de Kusten van Vlaanderen tot Duinkerken en Calais, wordt binnen kort in deze Stad verwacht, als mede een gedeelte van zynen Staf; hy zal zyn vervolgens naar Brugge begeven, om er vooreerst zyn Hoofkwartier te nemen. De 14de, 33de, 36de, 59de, 89de en 106de halve Brigaden Infantery van Lijne zullen zig eerftdaags tusfchen Brugge, Otfende en Nieupoort gaan plaatsen, om een gedeelte van den middentogt des Legers te gaan uitmaken, als mede ook verscheiden Regimenten Dragoniers, Jagers te Paard en Hufaren. De tweede afdeling tusfchen Boulogne, Calais en Compiègne zal onder de bevelen van den Generaal *Masfena* ftaan; by deze afdeling zal eene andere gevoegd zyn van tien duizend Granadiers onder bevel van den Generaal *Lefebre*,

